

## POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Vojtěch Fikar**

NÁZEV PRÁCE: **Pohřební ritus doby halštatské v západních Čechách**

TYP PRÁCE: **bakalářská**

AUTOR POSUDKU: **Daniel Hlásek**      TYP POSUDKU: **oponent**

### KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **dobře**
2. Využití dostupných informací k tématu: **velmi dobře**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **velmi dobře**
4. Strukturování práce: **velmi dobře**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **výborně**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **dobře**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **dobře**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **velmi dobře**

**Návrh výsledné klasifikace: dobře**

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: Předkládaná práce je rozšířenou verzí dříve neobhájené bakalářské práce věnující se pohřebnímu ritu doby halštatské v západních Čechách. Zadání práce zůstalo stejné. Stále se domnívám, jak bylo uvedeno již v prvním posudku, že tak široce definované téma je nespílitelné na úrovni kvalitní bakalářské kvalifikační práce. Některé výtky či postřehy uvedené dále je proto nutno spíš chápat jako inspiraci pro případné autorovo pokračování v tématu ve své navazující práci diplomní. Územně je práce vymezena nejspíše současnými hranicemi Plzeňského kraje, byť to není přímo řečeno (s. 4). Z toho důvodu je mírně zavádějící Mapa 1, kde je zobrazen i kraj Karlovarský. V kapitole o dějinách bádání je poměrně násilné vyzdvižení pracovníků

Západočeské univerzity (s. 13). Kompilační kapitola o vývoji o pohřebního ritu (5.1.) je zatížena nekritickým přejímáním některých antikvovaných názorů. Není například brán zřetel na současnou terminologickou diskuzi o milavečské kultuře, která se odráží i ve stávající syntéze doby bronzové v Čechách. Následující podkapitoly v rámci stejné kapitoly o pohřebním ritu (5.) jsou taktéž kompilačního rázu. Typologie hrobů vychází, stejně jako v minulé verzi bakalářské práce, zcela z prací Věry Šaldové. Základní rozdělení hrobů je dle období, v rámci nichž se hroby dále dělí podle různých klíčů, díky čemuž se vzniklá taxonomie nezdá být na první pohled logicky rozčleněna. Zcela opomíjeny, stejně jako v celé práci, jsou možné důsledky archeologických transformací. Nediskutován je nabízející se problém možné absence mohylových náspů u "plochých hrobů" vlivem postdepozicičních procesů. Namátkou vybírám příklady nejasného rozčlenění: Malé žárové hroby (5.3.3.) jsou zde podskupinou plochých hrobů pozdní doby halštatské. V jejich definici je uvedeno: "Nad jamkou mohl být navršen plochý hliněný násyp nebo kamenný kryt" (s. 24). Nebo hroby uložené na úrovni terénu (5.3.4.), které spadají do stejné podskupiny: "Tyto hroby byly většinou volně rozloženy na úrovni terénu a nijak nechráněné (?). V několika případech byly tyto hroby překryty hliněným náspem nebo kamenným zásypem" (s. 26). Lze tyto hroby tedy označit za ploché hroby? Domnívám se, že za využití vhodného deskriptivního systému by bylo možno i z publikovaných hrobů vytvořit vhodnější skupiny, které by bylo možno využít i pro následné analýzy. Tato výzva, která se při řešení nastoleného tématu nabízela, zůstala nevyšlyšena. Vlastní analytická práce začíná kapitolou popisující vytvořenou databázi (7.). Ta se skládá ze sedmi propojených tabulek, ale podle jejich struktury by stačila tabulka jediná. Základní entitou jsou pohřebiště, kterých bylo shromážděno 90. Oproti předchozí verzi chybí v soupise odkazy na literaturu, což je poměrně vážný nedostatek. V již syntetické kapitole o prostorovém uspořádání v krajině jsou pohřebiště vynesena do mapy a je konstatována jejich koncentrace v Plzeňské kotlině (s. 44, Mapa 1). Nicméně shluky lokalit se tvoří i v jiných oblastech (Klatovsko, Domažlicko). Jedná se o struktury, které by bylo vhodné okomentovat, zvláště když je i prostorové rozmístění pohřebišť v rámci regionu součástí zadání práce. Odráží tyto shluky vzorce chování halštatských populací nebo jen rádius dosahu regionálních archeologů? Bez vysvětlení zůstává i zjištění, že plochá pohřebiště se nacházejí spíše v nižších polohách v průměrné nadmořské výšce 359 m, zatímco mohylová jsou situována častěji ve vyšších polohách s průměrnou nadmořskou výškou 419 m. Nejedná se o indicii, že v nížinných polohách, pravděpodobně daleko více zemědělsky exponovaných, podléhaly mohyly častěji zkáze než v místech bez orby? U příloh k části o prostorovém rozmístění hrobů (8.2.) lze vytknout nejednotnost v grafickém vyjádření podkladových map a pak

především nevynesení datací hrobů z jiných období, které by umožnilo orientaci v časoprostorovém vývoji jednotlivých pohřebišť. Interpretační kapitola (9.) působí sympatickým dojmem díky intepretační invenci autora, která svědčí o promýšlení tématu. Nicméně i zde se naleznou některé sporné výroky, které by na půdě plzeňské katedry archeologie měly být daleko lépe argumentovány. Například při vysvětlení nárůstu hrobů v pozdně halštatském období uvažuje autor i o migraci (s. 49) nebo spojuje halštatskou mohylovou kulturu se svébytnou kulturní či etnickou (!) skupinou (s. 52).

Práce je napsána čtivě, k chybám docházelo jen sporadicky (velká písmena - s. 3, 12, 30; viz. - mnohokrát), nešťastný byl shodný odhad křestních jmen u Michálka (s. 13) a Bouzka (s.14). Dr. Michálek byl tvrdě zkomolen i v soupisu literatury (s. 56). I přes veškeré uvedené výtky se domnívám, že práce je obhajitelná. Vojtěch Fikar prokázal poměrně kvalitní práci s literaturou a schopnost napsat smysluplný obsáhlý logicky členěný text, což jsou nejdůležitější parametry kladené na bakalářskou práci.

**DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):**

DATUM: 19.5.2014

PODPIS:

